

ZEYTİN HASADI

DERS:

HASAT HARMAN MEKANİZASYONU

KONU:

ZEYTİN HASADI

HAZIRLAYANLAR: FATİH AYDEMİR

ÖZGÜR UÇAR

ÖĞRETİM ÜYESİ:

PROF. DR. CAN ERTEKİN

ZEYTİN

- Zeytingiller familyasından meyvesi yenen Akdeniz iklimine özgü bir ağaç türüdür.
- Zeytin, boylu bir çalı veya 10 metreye kadar boylanabilen, sık dallı, yayvan tepeli, herdem yeşil yapraklı bir ağaçtır. Geniş, kıvrımlı, yamru yumru bir gövdesi vardır. Ağaç yaşlandıkça, düzgün gri renkli gövde kabuğu giderek çatlar.
- Ağacın tacı (tepesi), yaklaşık olarak artan boy kadar her sene genişler. Uzun ömürlü bir ağaçtır, yaklaşık 2000 yıl kadar yaşayabilir. Verimli topraklarda taç açık ve asimetric, verimsiz topraklarda ise daha yoğun ve yuvarlaktır. Sürgünleri gri renkli, dikensiz ve hemen hemen üç köşelidir.

- Mızrakı, çok kısa saplı, deri gibi sert yaprakları sürgünlere karşılıklı çiftler halinde dizilmiştir. Yaprakları basit, tam kenarlı ve kenarlar alt yüze doğru hafif kıvrıktır. Yaprığın boyu 20–86 mm, genişliği de 5–17 mm'dir. Yaprakların ucunda sivri bir çıkıntı bulunur. Yaprığın üst yüzü koyu gri-yeşil ve tüysüz, alt yüzü mavimsi gümüşü renkte ve beyaz sık ipeksi tüylerle kaplıdır.
- Baharın sonlarına doğru yaprakların koltuğunda seyrek salkımlar halinde açan, küçük beyazımsı-sarı renkli, kokulu çiçekleri vardır. Rüzgârların taşıdığı çiçek tozlarıyla döllenmiş çiçekler etli ve yağlı meyve verir. Meyve önce yeşil, olgunlaştıktan sonra da parlak siyah bir renk alır.
- Etli meyvenin içinde sert bir çekirdek vardır. Meyvenin etli kısmından ve çekirdeğinden elde edilen "yağı" bakımından çok değerli bir ağaçtır. Aynı zamanda ağacının çok heybetli ve estetik bir görünümü vardır. Odunu çürümeye karşı son derece dayanıklıdır.

KULLANILDIĞI ALANLAR

- Zeytinin yaprağında tanen, uçucu yağlar, organik asitler ve rezin bulunur. Yapraklar ve gövde kabuğu çay (infüzyon) halinde iştah açıcı, idrar söktürücü ve ateş düşürücü olarak kullanılır. Şeker hastalığında kullanım alanı olduğu gibi, tansiyon düzenleyici olarak da bilinir.
- Dermokozmetik amaçlı kullanılmaktadır. Zeytinyağlı şampuanlar saç dökülmesini engeller, saçın çabuk uzamasını sağlar, lezyonlu saçlı deriyi onarmaya yardımcı olur ve kepek oluşumunu engeller. Zeytinyağlı sıvı sabun, duş jelleri, katı sabun, bebek şampuanları cildi olumsuz dış etkenlere karşı korurlar. Cildi güzelleştirip yaşlanmasını geciktirerek ciltteki kırışıklık oluşumunu engeller. Zeytin dayanıklılığın sembolüdür.
- Doğal zeytinyağlı dermokozmetik ürünler cildimizde kimyasal kalıntılar bırakmadığından dünyada kullanımları giderek artmaktadır. Yüzyıllardır Akdenizlilerin sağlık ve güzellik kaynağı olmuştur. Kültürel metinlerde de sıklıkla yer aldığı belirtilmektedir.

Ülkemizde zeytin üretimi

- Dünya zeytin üretici ülkeleri arasında; ağaç varlığı açısından Türkiye 4'ncü, alan açısından da 6'ncı sırada yer alır. Böylece dünya zeytinyağı üretimine % 8 oranında katkıda bulunur, sofralık zeytin üretiminde de İspanya'dan sonra 2'nci, tüketimde ise 1inci sırada yer alır.
- Marmara Bölgesi'nin ağaç varlığı açısından Türkiye içindeki payı da % 10 olarak belirlenir. Ayvalık, Mudanya, Edremit Körfezi, Orhangazi, İznik, Gemlik ve Yalova gibi yerlerde yoğun olarak bulunur. Ege Bölgesi'nde Manisa ilinin Akhisar

Zeytinin hasat zamanı

- Hasat; en önemli zeytin üretim maliyet unsuru olup yapılma şekli ve zamanı ağacın verimliliği ile ürünün değerlendirme şekline göre kalitesi üzerinde etkili olmaktadır.
- Zeytin hasadı, sofralık veya yağlık olarak değerlendirme amacına göre uygun zamanda yapılmalıdır.
- Yeşil sofralık zeytin hasadı meyvelerin sarımsı – yeşil renge döndüğü dönemde (Eylül sonu – Kasım), siyah sofralık zeytin hasadı kararmanın kabuktan meyve etine geçtiği dönemde (Kasım ayı ve sonrası)
- Yağlık zeytin hasadı ise yeşilden pembeye döndüğü dönemde (Ekim – Kasım) erken hasat olarak veya ağaçtaki zeytinlerin çoğunluğunun siyahlaşmasından itibaren (Kasım – Aralık) yapılabilir.

Hasat yöntemleri

- Günümüzde zeytin hasadı büyük çoğunlukla sırikla yapılmaktadır. Diğer yöntemler olan tarakla ve elle sıyırma ile çeşitli tiplerde (dal sarsıcı, sürgün sıyırıcı, sürgün çirpıcı vs.) elde ve omuzda taşınabilen hasat makineleriyle hasat yöntemleri ise daha sınırlı olarak uygulanmakla birlikte her yıl yaygınlaşmaktadırlar.
- Sofralık olarak değerlendirilecek zeytinlerin hasadında özellikle danelerin zedelenmemesi önemlidir. Bu durum dikkate alınarak sofralık zeytinler elle sıyırma ve dal sarsıcı hasat makineleri kullanılarak hasat edilebilir.

- Yağlık zeytinlerin hasadında ise tüm hasat yöntemleri kullanılabilir. Burada birim zamanda daha fazla miktarda zeytin hasat etmeye çalışılmakla birlikte ağaçtaki sürgünlerde yara açılmaması, sürgün kırılması ve yaprak dökümü zararlarının olmamasına dikkat edilmelidir.
- Ülkemizde yaygın olarak kullanılan sırikla hasat yönteminde sürgün ve dallarda yara açılmakta ve bir sonraki sene ürün verecek sürgünlerin zarar görmesine ve kırılmasına neden olmaktadır. Sürgünlerdeki yaralarda ağaçların verimliliğinin azalmasına ve çalılışarak kurumasına neden olabilen Zeytin Dal Kanseri hastalığı ile Zeytin Yara Koşnili zararlısının yaşam alanları oluşmaktadır.

- Bu nedenle hasadın elle, tarakla (dikkatli bir şekilde) veya hasat makineleriyle yapılmasında yarar vardır. Bu şekilde yapılacak hasatla sürgün ve dalların zarar görmesi engellenecek ve bir sonraki sene ürün verecek sürgünler korunmuş olacaktır.
- Ayrıca, düşen zeytinlerin toprakla temasını önlemeye ve zeytinleri daha hızlı toplamaya yönelik hasadın yapılması sırasında ağaç altlarına mutlaka yaygı veya delikli ağ serilmelidir.

Kullanılan makineler

*TARLADA GEZDİRİLEREK DÖKÜLEN ZEYTİNLERİ ÖNÜNDEKİ KEFESİNE TOPLARSINIZ.

*SAP YÜKSEKLİĞİ 106 CM DİR.

*PASLANMAYA KARŞI KORUMALIDIR.

*SAATTE 120 KG ÜRÜN TOPLANABİLİR.

*KOLAY BOSALTMA TETİĞİ BULUNMAKTADIR.

*35 CM GENİŞLİĞİ İLE HER YERE KOLAYLIKLARLA GİREBİLİR.

*3 KG AĞIRLIĞINDA OLMASINDAN DOLAYI KOLAY TAŞINIR.

Yükseklik : 106 cm

Genişlik : 35 cm

Derinlik : 44 cm

Ağırlık : 3 kg

MV MIXTA

